

EXPO je nadchlo a Japonci je překvapili

5.8.2025 - Mertlová | Krajský úřad Plzeňského kraje

Plzeňský kraj spustil unikátní vzdělávací program DRESS UP & STAY HOME. Jeho cílem je podporovat rozvoj regionu prostřednictvím osobní globální zkušenosti studentů středních škol. Sedm desítek žáků z 35 středních škol zřizovaných Plzeňským krajem se ve čtyřech skupinách během prázdnin zúčastní světové výstavy EXPO 2025 v japonské Ósace. Součástí programu je také návštěva národního muzea nové vědy a inovací Miraikan v Tokiu, návštěva japonských centrál firem působících v regionu či návštěva japonských škol. Cestu absolvovala i Johana Svobodová a Jan Herzig.

Oba, stejně jako všichni ostatní účastníci akce, by měli o svých dojmech a zážitcích mluvit dál, se svými spolužáky, kamarády nebo s lidmi ve svém okolí. O čem budou vyprávět nejvíc?

"Rozhodně o světové výstavě EXPO 2025, kde jsme dostali úžasnou příležitost strávit hned pět velmi intenzivních dnů a prohlédnout si pavilony a expozice států doslova z celého světa," říká nadšeně Jan Herzig, který se už nemůže dočkat, až bude moci své dojmy předávat dál. "Já budu asi nejvíc vyprávět o velkém rozdílu ve fungování společnosti. Věděla jsem, že v porovnání s Českou republikou bude Japonsko velmi rozdílné, ale i přes to jsem byla překvapena," říká Johana Svobodová o tom, co v ní po návštěvě Země vycházejícího slunce zanechalo nejsilnější dojem. "Oproti ČR, kde se na sebe lidé skoro ani neusmějí a když ano, považujeme to za něco mimořádného, v Japonsku je to bráno skoro jako samozřejmost. V někom to může vyvolat pocit neupřímnosti, ale mně osobně přijde milejší šířit pozitivní náladu, než se na sebe bezdůvodně mračit."

Jaké nejzajímavější podněty nebo poznatky vám tahle cesta jako celek dala?

Johana: Že se na sebe mohu kdykoliv spolehnout, jelikož jsem se bez problémů dokázala orientovat v nejžalidnějším městě světa.

Jan: Východní Asie patří do zcela odlišného civilizačního okruhu než Česko a Japonsko obzvláště je známé tím, nakolik se dokáže vyhýbat globalizaci a hledat si ve všem vlastní cesty. Tento odlišný přístup je tu patrný, ať už se podíváte kamkoliv.

Co vás zaujalo na EXPO?

Jan: Stihl jsem navštívit 101 různých pavilonů a expozic a každá byla svým způsobem zajímavá. Nejvíce mě zaujal například pavilon Itálie, který kombinoval představení bohaté historie s nejmodernějšími technologiemi včetně kosmických. Inspiroval mě i přístup Španělska, které si jako hlavní téma svého pavilonu vybralo svůj vztah k moři, Saúdská Arábie představovala své megalomanské projekty a třeba Belgie upozorňovala na to, že je světovou velmocí ve vývoji a výrobě vakcín. Ohromnou radost mi však udělal český pavilon, který je na výstavě jedním z nejoblíbenějších a někteří ho považují za vůbec nejlepší.

Johana: Ze začátku jsem k němu byla skeptická, jelikož nejsem úplně technický typ a moc jsem nevěřila tomu, že mě tam něco nadchne. Opak byl ale pravdou a nakonec mě EXPO zaujalo ze všeho nejvíc. Nejvíce mě zaujal korejský pavilon, který zpracovával téma "Connecting hearts".

Další vaše cesta vedla do japonských firem. Jaká v nich panuje atmosféra?

Johana: Zaujalo mě, že mezi firmami nepanuje rivalita, spíš se snaží vzájemně spolupracovat pro

dobro všech.

Jan: Japonská kultura je oproti té naší velmi striktní a projevuje se to i v japonských firmách. Jak jsme se měli možnost dozvědět na přednášce japonských podnikatelů, platí zde velmi přísná pravidla. Velmi obtížné bylo pro nás pochopit už jen třeba způsob, kterým si Japonci předávají vizitky. Nepoužívají ani pro nás tak běžná gesta jako je potřesení rukou, které nahrazují vzájemným pokloněním. Pracovní morálka obecně je v Japonsku pravděpodobně vyšší než v Česku, otázkou je však poté spokojenost běžného zaměstnance.

Z Tokia do Ósaky jste cestovali Shinkanzenem. Jaká byla cesta?

Johana: Velmi rychlá a pohodlná. Nikdo z cestujících při cestě nerušil, což je v Japonsku samozřejmostí.

Jan: Připadali jsme si doslova jako v budoucnosti. Rychlost, efektivita a pohodlí, se kterým je spojení těchto ohromných měst - Tokio je největší město na světě a Ósaka 10. největší - zajištěno, je něčím, o čem si zatím bohužel můžeme ve střední Evropě nechat jen zdát. Aglomerace od sebe dělí 500 km velmi hornatého terénu, Shinkanzen však tuto vzdálenost dokáže překonat za pouhých dvě a půl hodiny. A zpoždění je navíc slovem, které Japonci vůbec neznají.

Jaký dojem na vás udělalo Japonsko jako celek? Lidé, města, příroda, kultura....

Johana: Celý pobyt jsem si připadala, jako bych byla ve filmech ze studia Ghibli. Okouzující příroda, dechberoucí architektura a moc milí lidé. Je mi velmi sympatická ohleduplnost japonských občanů - nejsou hlasití ve veřejné dopravě, aby nikoho nerušili, nepoužívají silné parfémy, aby to někomu náhodou nevadilo. V něčem už je to dle mě přehnané, ale líbí se mi, že myslí na ostatní a nejsou sobečtí.

Jan: Jedná se o úplně odlišný svět, který funguje přesně jako švýcarské hodinky. Zdejší městské aglomerace jsou opravdu ohromné a Tokio na mě v tomto ohledu působilo místy až skličujícím dojmem - kamkoliv se podíváte, vidíte stále jen stejné dvacetipatrové budovy. Japonská kultura je od základu odlišná od čehokoliv, co jsem předtím měl možnost spatřit a jsem moc vděčný, že jsem mohl získat takový pohled na něco pro mě úplně nového. Jen s Japonskou mentalitou se nedokážu úplně ztotožnit, jelikož oproti nám mnohem méně pečují o mezilidské vztahy na úkor pracovního nasazení. Naopak však musím ocenit, nakolik srdeční Japonci jsou, jen někdy tomu brání jazyková bariéra.

Ukázalo se, že jste si před cestou něco představovali úplně jinak, než jaké to pak bylo v realu?

Jan: Největším překvapením pro nás asi byla návštěva japonské střední školy. Očekávali jsme skupinu tichých studentů, kteří se od nás budou spíše držet dále. Místo toho na nás však čekal dav nadšených dětí, které chtěly posbírat co nejvíce fotografií s námi pro své sociální sítě. Přestože se jednalo o třídu podobně starých studentů, vypadali jsme v porovnání s nimi o několik let starší. Největší překážkou však bohužel byla jazyková bariéra, jelikož výuka angličtiny i kvůli zcela odlišné abecedě a zmíněnému odporu vůči globalizaci není v Japonsku zdaleka tak intenzivní jako u nás.

Johana: Očekávala jsem mnohem víc turistů a to, že budou Japonci striktněji dodržovat pravidla. Všude jsem četla, že nikdy nechodí na červenou a nepijí za chůze, což se mi v realu nepotvrdilo a spíš jsem viděla lidi, kteří tato pravidla porušovali.

Co Japonsku a Japoncům nejvíc závidíte?

Jan: Možná ten extrémně propracovaný a efektivní dopravní systém. Nejde zdaleka jen o Shinkanzen,

japonské systémy metra a městských vlaků jsou stejně kvalitní a člověk se s nimi dostane kdykoliv kamkoliv velmi rychle. Specificky v souvislosti se svými zájmy pak musím ocenit světová vědecká centra, kterými Japonsko disponuje.

Johana: Určitě soudržnost ve společnosti, která nám v České republice dle mého názoru chybí. Také je mi sympatický celkový systém a pravidla a to, že vše funguje, jak má. Na jednu stranu to může být celkem svazující, ale zamlouvá se mi to víc, než žít v chaosu.

A došli jste i k poznání, že existuje i něco, co je u nás lepší než v Japonsku?

Johana: Jediné, co mi chybělo, byly koše na ulicích, ale za ty dva týdny jsem si docela zvykla.

Jan: Pro mě to jsou jednoznačně mezilidské vztahy. Před návštěvou Japonska jsem si asi nikdy naplno neuvědomil, jak krásné je, že v Česku máme k druhým blízko, je u nás zvykem, že trávíme hodně času se svými rodinami, že se dokážeme bavit. Většina z toho je pro Japonce velkou neznámou a s vidinou pracovních výsledků tyto kontakty hodně omezují, s čímž bych se já nedokázal ztotožnit.

Jakou další zemi byste chtěli podobným způsobem poznat dál?

Johana: Ráda bych poznala další asijské země, jako jsou Čína a Jižní Korea. Nebránila bych se ani pobytu v USA a Jižní Americe.

Jan: Z Japonska jsem byl nadšený především díky tomu, nakolik odlišná kultura to pro mne byla. Pro další takovou cestu bych si proto vybral nějakou destinaci opět úplně odlišnou od toho, co jsem kdykoliv předtím viděl. Nejraději bych takto zvolil některou z jihoamerických zemí nebo Austrálii.

<https://www.plzensky-kraj.cz/expo-je-nadchlo-a-japonci-je-prekvapili>